

1945 г./

В трактата по конституционно право са изложени идеи, които той счита за опора на парламентарния и демократичен режим, организиран по силата на конституция - за върховенството на конституцията над обикновения закон; за тройното деление на властите; свободите са същевременно и права, които могат надлежно да се защитават. За него не е достатъчно само да има текст на една конституция, но е необходимо нейното съдържание да е допълнено чрез съответни закони, парламентарна и съдебна практика; само така тя става солидна и влиза в живота на народа.

Както в своите лекции, така и в своя трактат по конституционно право, Ст. Баламезов стои настрана от политическите съображения, за да се очертае в университета само като юрист. Привърженик и защитник на нашата Търновска конституция, той я счита като една от най-демократичните конституции в Европа.

"У нас, пише Стефан Баламезов, много лесно е по селските кръчми и мегдани и звани и незвани, и подготвени и неподготвени, а най-често такива, които само са чували, но никога не са отворили кориците на Светата Търновска конституция, да говорят и то високо, натъртено, рядко, за тая "баба конституция", за този остарял буквар", "чужд на новото време и на новия дух!"

Чрез Велико народно събрание тя е притърпявала на няколко пъти изменения." Времето може да наложи и нови изменения - предсказва Баламезов в своя труд по Конституционно право т.І.стрн.69. - Тя е най-старият закон у нас. За нашите нещаствия не е крива конституцията, а именно ония, които са я нарушавали и които са изменяли на чувствата и желанията на своя народ!"

Баламезов е демократ! Той, неизменно, при всички режими, дори и във времето, когато от височината на университетските катедри у нас шумящи поклонници на чужди диктатури, проповядваха, че "Търновската конституция е вертуално отменена", той държал неуморно своите лекции за правата и свободите на гражданите по Търновската конституция.

Още Аристотел говори, че "по всеки въпрос трябва да се отнесем до хора компетентни. Истинският законодател и истинският държавник се отнасят до хора компетентни, както става при постройка на кораб и шиене на дрехи. Законодателят и управникът не бива да не знаят коя е най-добрата форма на управление от гледна точка на абсолютна, коя е най-добрата при дадени обстоятелства, но те също трябва да са в състояние и сами да създадат такива... Важно е също да се създават закони за конституцията, както постъпват всички законодатели, а не конституция за законите!" Но тия мисли на Аристотел, цитирани от Баламезов 24 века по-късно са били забранени от българската цензура.

"А политическите въпроси са като вулканите: Никога не се знае кой и кога ще изригне.

И тъй, или Учредително събрание или народно допитване. Но и в двата случая се касае до нова конституция" и Баламезов продължава: "че се касае до нови обуща, а не до кърпене, нито боядисване. Наместо рухнала от неподдржане ба-